

Uz sećanje na tragičan događaj od 1. januar 1924.

Ko je i zašto pokušao da otruje Rudolfa Steinera 1. januara 1924. godine?

19. januara 1924. Rudolf Steiner je održao predavanje *Otrovne supstance i njihovo delovanje u čoveku* (GA 352) za radnike na Goetheanumu. Osamnaest dana pre ovog predavanja, dakle 1. januara 1924, desio se organizovani pokušaj trovanja Rudolfa Steinera. Sledi opis tih dešavanja prvenstveno iz knjige Thomasa Meyera *Wegmarken* (Putokazi), objavljene 2012, Perseus Verlag Basel, ali i korišćenje drugih izvora i povezivanje datih informacija sa navođenjem konkretnih imena učesnika u ovom zločinu. Ovaj pregled predstavlja pokušaj da se dođe do odgovora na tri pitanja: 1. Koji su pravi motivi ovog nedela? 2. Ko je organizator? 3. Ko je izvršilac? Thomas Meyer iz nekih razloga nije naveo imena organizatora i izvršioca, mada smo sigurni da to zna; prevodilac je nakon temeljnog promišljanja to učinio prvenstveno iz jednog razloga: prošlo je 100 godina od tih dešavanja. [U dalnjem tekstu primedbe u uglastim zagradama napisao je prevodilac].

«Napad trovanjem u toku <rute> prvog dana Nove godine»

To što je Steiner uopšte mogao da održi ovo završno predavanje uveče 1. januara 1924, koje je zaokružio poslednjim odjekivanjem Meditacije kamena-temeljca, predstavlja pravo čudo. Jer je nekoliko časova ranije on bio meta napada, koji je imao nameru, ne da mu oduzme život, već da okonča njegovo *delovanje*, za šta očito nije bilo dovoljno zadovoljenje katastrofa požara Goetheanuma godinu dana ranije. Novi napad je očigledno bio davno pripreman; bio je spojen sa jednim zajedničkim okupljanjem nazvanim <ruta> [Route, fr. ruta, smer putovanja; Wiktionary] u popodnevним časovima 1. januara; zajedničko okupljanje, koje nije predložio Rudolf Steiner, ali sa kojim se on samo složio. Za te sad kratko opisane događaje, koji su sve samo ne potpuno razjašnjeni do detalja, postoji niz neposrednih svedoka, koji su iz svog ugla videli šta se dešavalo. Tu spadaju Ilona Schubert, Guenther Wachsmuth i Marie Steiner. Nadalje postoji jedan svedok pravih motiva za tajnog pokretača ovih dešavanja: Ehrenfried Pfeiffer.

Za <rutu>, koja je održana u velikoj sali Schreinerei (stolarska radionica) služeni su čaj, kafa i pecivo (kolači). U jednoj od prostorija za garderobu improvizovana je čajna kuhinja. Euritmistkinja Ilona Schubert Bögel izveštava u svojim sećanjima – *Doživljaji u zajedništvu sa Rudolfom Steinerom i Marie Steiner* (Basel, 4. izd. 1985, str. 65 i dalje): «Jednom sam tako išla kroz hodnik držeći šoljicu čaja. Tada se razdvojila zavesa, koja je delila hodnik od sale, i Dr. Steiner mi je prišao klecajući, bio je bled kao kreč i jako stenjao (po izveštaju neke druge osobe kojoj nije navedeno ime Steiner se pojavio tako <sto mu je celo telo drhtalo, a glava bila povijena unazad>). Odmah sam ostavila šoljicu čaja i smestila ga u obližnju fotelu. Rekao je samo: <Meni je vrlo loše.> Htela sam da odem po gospodu Dr. Steiner i gospodu Dr. Wegman, ali on mi je čvrsto stegao ruku i rekao: <Ne, ostanite sa mnom – i molim vas vode, vode.> Gospodica Mitscher, koja se upravo pojavila, otišla je po vodu, a ja nisam mogla da odem, jer sam rukom pridržavala Dr. Steinera. On je ispraznio čašu vode, koju mu je pružila gospodica Mitscher. Mi smo ga upitale, pa šta se desilo, i tu je on rekao: <Otrovan sam.> Moglo se videti, da on ima

užasne bolove, bio je ledeno hladan i obliven znojem. Gospodica Mitscher, gospođa Turgenjev, koja je baš stigla, i ja smo odlučile da odmah pozovemo pomoć. Tada je iz sale došla gospođa Dr. Steiner i upitala: «Da li se nešto desilo?» Kada je videla Dr. Steinera kako leži u stolici, prišla mu je i ponovo pitala: «Šta se dešava?» Dr. Steiner je i njoj rekao: «Otrovan sam – kako je sa ostalim članovima?» Gospođa Doktor je rekla da svi mirno razgovaraju, samo je ona bila zabrinuta što njega već duže nema. S mukom smo zatim preneli Dr. Steinera u njegovu sobu i smestili ga na kauč. Tada je sa gospođom Turgenjev došla i gospođa Dr. Wegman. (...) Posle nekog vremena izašla je gospođa Steiner i rekla, kako Dr. Steiner moli da se nikome ne govori o ovome. Zatim je Dr. Steiner prebačen u vilu Hansi i posle lekarske intervencije i terapije mlekom njemu je ponovo bilo bolje.»

Ovaj izveštaj dopunjuje jedno saopštenje bez datuma od Anne Gertrud Huber, koja kaže da su peciva (kolači) pripremljeni u «Sonnenhofu» [to je školski dom za decu i omladinu udaljen od Goetheanuma oko 1,5 km; prim.prev.] Pecivo je servirao «mladi baštovan iz Sonnenhofa», (...) koji se zaljubio u jednu Amerikanku» [moji izvori navode da se radi o devojci po imenu *Arvia Mackaye* (1902-1989), tada je imala 22 godine i bila na Božićnom zasedanju zajedno sa sunarodnicom *Irene Brown Harriet*; prim.prev.] Huber takođe priča, da je prema Erichu Schwebschu, koji je bio prisutan na Božićnom zasedanju, veoma jak otrov stavljen u sasvim malo zrno kafe, a to zrno sakriveno u obeleženom pecivu [u drukčijem saopštenju: u kolačiću sa prelivom].

Ehrenfried Pfeiffer (1899-1961)

Walter Johannes Stein (1891-1957)

Opet dopunjajući, iako to delimično u detaljima protivreči, čitamo jednu belešku Waltera Johannaesa Steina: «Jedna žena [po mojim informacijama radi se o gore pomenutoj Amerikanki Irene Brown Harriet (1881-1934), bila je na Božićnom zasedanju; prim. prev.], koja je ubrzo posle ovih događaja pobegla u Ameriku, otrovala

je Dr. Steinera sa Bordžijinim otrovom arsenom – kojim je nahranjena svinja, zatim je otrov pripremljen od krvi svinje i stavljen kao kremasto punjenje u jednu krofnu.» To se može pročitati u rukom napisanim beleškama W.J. Steina na margini predgovora Marie Steiner za prvo izdanje knjige *Božićno zasedanje sa osnivanjem Opštег antropozofskog društva* (1944). Ne znamo odakle Steinu ove pojedinosti. On još daje završnu napomenu: «Dr. Steiner je zabranio bilo kakvu poteru za ovom ženom.» [ova poslednja rečenica jasno govori da se ubrzo saznao ko je za Steinera pripremio krofnu sa otrovnim kremastim punjenjem i piće (čaj ili kafa). To je bila Irene Brown Harriet. Da li ga je ona direktno poslužila (to je manje verovatno) ili je zamolila pomenutog mladog baštovana iz „Sonnenhofa“ da mu odnese posluženje (to je verovatnije), ili možda i neku euritmistkinju da to učini (i to je sasvim moguće), saznao se kasnije, jer je sâm Steiner najbolje znao kako je došao do peciva i pića koje je konzumirao. Ali pošto je jedino on bio otrovan, ljudi iz njegovog okruženja su brzo istražili, bez obzira što je Steiner zahtevao da se čuti o ovom događaju, ko ga je poslužio i ko je pripremio otrovno posluženje! Dvadesetak godina kasnije se to potvrdilo kada je Ehrenfried Pfeiffer u Americi u vreme svog rada na farmi u Kimbertonu (1940-1944) došao u kontakt sa čovekom koji mu je rekao da je on bio ovlašćen da organizuje trovanje Rudolfa Steinera angažujući Irene Brown, koja je bila poznata u Dornachu i imala slobodan pristup antropozofskom krugu. Zbog toga bi se moglo reći da je Steinerovo trovanje u stvari bilo neka vrsta onoga što se zove ‘Inside job’ – unutrašnji posao. Ime tog lekara i okultiste sa kojim je Pfeiffer došao u kontakt je Reuben Swinburne Clymer; pojedinosti o tome kako je pripremljen otrov itd. Stein je po svemu sudeći mogao da sazna direktno od Pfeiffera (a ovaj naravno od R.S. Clymera, koji je bio lekar osteopata i odličan poznavalac mehaničkog okultizma) ili od nekog bliskog kome je Pfeiffer saopštio te činjenice (Marie Steiner); prim.prev.] Marie Steiner upravo u ovom predgovoru potvrđuje: „1. januara 1924. on se sasvim iznenada teško razboleo. Bilo je to kao udarac mačem, koji je pogodio njegov život kod onog prijateljskog okupljanja povezanog sa služenjem čaja, kafe i peciva, na programu koji je nazvan ‘ ruta’.“

Konačno ćemo navesti još jednu napomenu Guenthera Wachsmutha, koji je ovo preneo W.J. Steinu, a ovaj zapisao u svoju beležnicu sa datumom 8. oktobar 1924. [ovu napomenu treba razmotriti takođe u kontekstu činjenice, da je Rudolf Steiner tada već bio u bolesničkoj postelji; prim.prev.]: «Wachsmuth je verovao da je Doktor otrovan na ‘ruti’. ‘Bio je to orijentalan (istočnjački) otrov, koji deluje na eterško telo i svake srede izaziva krizu. Karmički to za njega znači proširenje inicijacije.’» [sic!] [mislimo da Wachsmuth ovde, zbog Steinerovih strogih instrukcija da se nikom ništa ne govori, koristi poznatu medijsku tehniku ‘A limited hangout’, tj. daje delimične informacije (sa antropozofko-teozofskim pedigreeom) iz kojih je moguće izvesti bilo koji zaključak – ‘istočnjački otrov’, ‘etersko telo i kriza svake srede’ – uzgred, eterško telo ima mesečne ritmove, pa se čini da je ipak astralno telo bilo neposredni cilj napada ‘otrovom napravljenim od krvi svinje nahranjene arsenom’ (beleška W.J. Steina), tako da se poremeti njegovo sedmično zahvatanje u eterško telo, što bi dovelo do bolesnih stanja. To je i bio cilj napada, a ne da se izdejstvuje Steinerova smrt –, nadalje ‘proširenje inicijacije’, to je veoma široko polje mogućnosti i posledica; dakle Wachsmuth realno nudi ezoteričnu maglu da bi smirio spekulacije i odvratio pažnju od stvarnih događanja; to ne treba uopšte da čudi, jer je potpuno u skladu sa njegovom pravničkom strukom; prim.prev.] Isti Wachsmuth, koji je dao ovo saopštenje, i konstatovao činjenicu trovanja u 1. izdanju (1951.) svoje knjige *Zemaljski život Rudolfa Steinera*, prećutao je to u 2.

izdanju (1964.) te knjige. [Isti Wachsmuth koji je glavni autor (imao je još nekoliko saradnika) spisa *Denkschrift* (Memorandum), na čijoj osnovi je hiljade časnih antropozofa izbačeno iz Antropozofskog društva 1935. god!; i Ludwig Polzer-Hoditz se seća podsmevanja koje je doživeo od strane «gospodina» Guenthera Wachsmutha tokom svog čuvenog govora na Goetheanumu 14. aprila 1935. Sledeći citat je iz Polzerovog teksta *In memoriam gospoda Dr. Ita Wegman*: «Posle prvih četvrt sata bilo mi je u ustima tako suvo, pa sam zamolio za čašu vode, ali taj prekid je bio sasvim kratak. Dr. Wachsmuth, koji mi je pružio čašu, dozvolio je sebi neprikladnu šalu, time što je smejući se ka publici stavio flašu ispod govorničkog pulta.» Još par bitnih činjenica, zbog kojih se ne može verovati Guentheru Wachsmuthu: ubrzo posle Steinerove smrti Albert Steffen i Guenther Wachsmuth su pokušali da ospore valjanost Steinerovog testamenta u vezi njegove literarne ostavštine (testament je bio jasno u korist Marie Steiner) i da pravo raspolaganja prenesu na Opšte antropozofsko društvo (AAG). Na sreću to im nije uspelo, jer je Marie Steiner uz podršku Ehrenfrieda Pfeiffera nekoliko meseci pre svoje smrti (27. decembar 1948.[†]) osnovala udruženje ostavštine (kasnije Upravu ostavštine Rudolfa Steinera). 1952. godine viši sud Solothurna (CH) je potvrdio puno ovlašćenje Marie Steiner u ovom slučaju; nadalje, brat G. Wachsmutha, Wolfgang Wachsmuth je takođe pokušao da preuzme od Marie Steiner prava na literarnu ostavštinu Rudolfa Steinera, ali još u vreme dok je ovaj bio živ! Kakva nečuvena drskost! Ipak, R. Steiner mu je, znajući njegove skrivene namere, pripremio «nezgodno suočavanje» sa švajcarskim vlastima, pa ga je poreska policija ubrzo proterala iz Švajcarske. Kada je Anna Samweber kasnije srela Wolfganga Wachsmutha u Nemačkoj ovaj je veoma rezignirano rekao: «Da li ste videli šta je potpisao vaš «veliki posvećeni»?» citat iz: Anna Samweber *Sećanja na Rudolfa Steinera i Marie Steiner-von Sivers*, Verlag am Goetheanum 2009. 87. str. i dalje; prim.prev.]

Iz navedenih direktnih i indirektnih izveštaja proizlazi: 1. Postojaо je napad trovanjem, koji je bio neočekivan i koji je teško pogodio Steinera. 2. On je uspeo u kraćem vremenu da parališe taj napad, tj. da očisti svoj organizam. 3. On je imao svoje razloge, da ceo događaj okruži plaštgom čutanja. – Zbog treće tačke mogla je kao neposredni svedok i Ilona Schubert na kraju svog izveštaja samo da konstatiše: «Koliko god često i koliko god prodorno smo gospodica Mitscher, gospođa Turgenjev i ja istraživale i mozgale o tome, šta je zapravo bio uzrok događanja kod «rute» i kako je to moglo da se desi – ipak nikada nismo došle do rešenja tog pitanja.» [naprotiv, one su ubrzo došle do rešenja tog pitanja, tj. do saznanja kako su otrovano pecivo i piće (čaj ili kafa) stigli do Steinera, ali pošto je on strogo naredio da se o tome čuti, one i svi ostali su čutali; još jedno svedočanstvo o obavezi čutanja daje Lidia Gentilli Baratto u svojoj knjizi *Sećanje na Marie Steiner*, Selbstverlag 1947, 20-21 str.: «Da, posle njegove smrti, imala sam dužnost, da to kažem Društvu, ali već je i sam nagovestaj, koji sam kasnije dala na kraju *Životnog puta*, naišao na otpor od strane Uprave Goetheanuma. Nije se želelo da se o tome sazna istina. Od ovog događaja se bojalo kao da je njegov testament. Tako sam morala o tome da čutim.» prim.prev.]

Jasno svetlo na očito mračne i prikrivene razloge ovog zaista đavolskog napada, baca svedočenje Ehrenfrieda Pfeiffera (prvi put objavljeno 1999.), koji je već imao da saopšti važne stvari u vezi požara Goetheanuma.

«Savladano uz pomoć duhovnih moći»

Krajem pedesetih godina [1958.] prošlog veka Ehrenfried Pfeiffer je posle duže bolesti boravio poslednji put u Dornachu. Kod jednog zajedničkog okupljanja na Goetheanumu (Grundsteinsaal), kada je bilo prisutno 30-40 persona, možda u nekom predosećaju svoje skorašnje smrti, on je dao neku vrstu svedočenja (opštег ispovedanja) o svom životu i svojim težnjama. Jedan od prisutnih je bio i dugogodišnji izdavač Rudolfa Steinera *Paul Gerhard Bellmann*, koji je umro aprila 2011. On je zabeležio pojedinosti iz ovog govora i stavio ih na raspolaganje za publikaciju *Život posvećen duhu – Ehrenfried Pfeiffer (1899-1961)*. Ovde citiramo suštinske delove, koji se tiču događaja od 1. januara 1924:

«Pfeiffer je – i to bi bio razlog zašto je otisao u Ameriku [misli se na trajno preseljenje krajem 1940.] – tražio da se sretne sa stvarnim poznavaocem mehaničkog okultizma. Nekog takvog je i našao prilično brzo [E. Pfeiffer je prvi put posetio Ameriku 1934, a preselio se sa porodicom 1940; u Americi je boravio do svoje smrti 1961. godine. Tokom rada na farmi u Kimbertonu, Pennsylvania (1940-1944), sreo se više puta sa ranije pomenutim Reuben Swinburne Clymerom; nakon napuštanja farme u Kimbertonu 1944. odlazi na farmu Chester, New York. To potvrđuje Dan Mc Kanan u svojoj knjizi *Eco-Alchemy: Anthroposophy and the History and Future of Environmentalism*, California Press; First Edition 2017; prim.prev.] Razvio se odnos poverenja. Jednog dana došlo je do razgovora o različitim postajama na životnom putu Rudolfa Steinera. Pomenuto je takođe trovanje na <ruti> posle Božićnog zasedanja (1. januar 1924.) Ovde je došlo do iznenadujućeg i dramatičnog iskaza Pfeifferovog sagovornika. On je rekao: <Izvinite, sada moram nešto da Vam kažem što će Vas veoma uplašiti i što može opet sasvim da nas razdvoji. Ja sam bio taj, koji je imao ovlašćenje da otruje Rudolfa Steinera! Ovo trovanje nije trebalo da ima smrtni ishod, već da Rudolfa Steinera dovede u takvo stanje, u kome on neće više moći suvereno da vlada svojim visokim okultnim moćima i kroz koje bi ove sposobnosti praktično bile ugašene. Tada bi ostao samo preparirani Rudolf Steiner i moglo bi se reći: Vidite, ako budete težili okultnom školovanju u smislu kako je ono opisano u njegovoj knjizi *Kako se postižu saznanja viših svetova?*, tada ćete doći u ovakvo stanje.»» Ehrenfried Pfeiffer se nije izjasnio da li je ostao u vezi sa ovim okultistom. On je samo naveo, da je Rudolf Steiner ovaj napad trovanjem «savladao uz pomoć duhovnih moći.»

[U povezanosti sa celom pričom o Steinerovom trovanju i kasnijoj bolesti (od septembra 1924.) sledi citat iz predavanja Ehrenfrieda Pfeiffera o ljudskom srcu <Lecture I>, održanog 17. decembra 1950. u Spring Valleyu, New York:

«Pre 16 godina (to je dakle bilo 1934, kada je Pfeiffer prvi put posetio Ameriku) upoznao sam izvesnog tada vodećeg okultista (koji nije poznat javnosti) i koji nije bio u antropozofiji, već se bavio magijom, bliže tamnim nego svetlim snagama. On je po zanimanju bio lekar (da ne bude zabune, ovo nije lekar i okultista Reuben Swinburne Clymer, koji je imenovan kao organizator Steinerovog trovanja) i ispričao mi je priču o bolesti Dr. Steinera – prema njegovom istraživanju i istraživanju njegovih saradnika – koju je on video kao posledicu činjenice da je Dr. Steiner želeo mnogo više javno da govori o duhovnoj ulozi ljudskog srca, ali da drugi okultisti tada nisu žeeli da objave to znanje i da ga podele sa drugima. Stoga su delovali na Rudolfa Steinera silama jačim od njegovih odbrambenih snaga i on se zato razboleo. To znanje koje je Rudolf Steiner imao tiče se <pete srčane komore>...»

<Lecture I>, audio zapis: <https://vimeo.com/492871033> prim.prev.]

Sigurno je da postoji povezanost između napada trovanjem od 1. januara 1924. i Steinerove neizlečive bolesti koja je nastupila u jesen 1924. Po mišljenju Thomasa Meyera moguće je da su pomenuti okultisti počeli permanentno (okultnim napadima) da deluju na Rudolfa Steinera i urušavaju njegovo zdravlje tek kada je postalo jasno, da je on, nakon paljenja Goetheanuma, uspeo da neutrališe takođe napad trovanjem i da nastavi dalje sa svojim aktivnostima. (Thomas Meyer, *Putokazi (Wegmarken)*, Perseus Verlag Basel, 2012, 157. str.)

[Primer za okultno-demonske napade iz nešto ranijeg perioda (1921/22) na R. Steinera vidimo u ovom svedočenju Anne Samweber, koja opisuje šta se desilo posle jednog predavanja u vreme kada je Steiner javno delovao za ideju socijalnog Troćlastva: «Posle završetka predavanja odmah sam pošla sa Rudolfom Steinером u umetničku sobu. On je zatvorio vrata iza nas, okrenuo ključ u bravi i rekao: «Nemojte nikoga da zovete!» Zatim se spustio kao obezdušen na pod. Ja sam se žestoko uplašila i mislila sam: ovo je kraj. Prastaro, obeleženo smrću izgledalo je njegovo lice. Tako je ležao tu minutima, koji su mi se činili mnogo duži. Iznenada je počeo da se pomera, podigao se vlastitom snagom, i potom mi je rekao: «Ja sam se borio sa demonima. Savladao sam ih.» Kada je neko zatim pokucao na vrata, on sâm je pitao, ko je napolju. Javio se Emil Leinhäus, i Rudolf Steiner mu je lično otvorio vrata.» Anna Samweber *Sećanja na Rudolfa Steinera i Marie Steiner-von Sivers*, Verlag am Goetheanum 2009. 64-65 str.; prim.prev.]

Kratak rezime prevodioca

Dobro je poznato da je Rudolf Steiner imao mnogo protivnika-neprijatelja i da njegovo javno iznošenje duhovnih saznanja nikako nije prijalo onima koji su hteli da određene okultne činjenice i istine zadrže u manjem krugu »odabranih«, i da na taj način sačuvaju moć za sebe. Rudolf Steiner je u mnogim prilikama govorio, da je došlo vreme kada mnoge tajne istine mogu da budu date širem krugu ljudi, na dobrobit svih. Ali protivnici su mislili drugačije. Kako se Steinerova aktivnost pojačavala i širila, tako su se pojačavale i senke protivljenja. Te senke su se pojavljivale već na početku njegovog delovanja, a postale sasvim očigledne nakon direktnog pokušaja atentata na njega posle predavanju u Minhenu maja 1922, zatim podmetnutog požara i uništavanja Prvog Goetheanuma 1922/23, pokušaja trovanja 1. januara 1924, i naponsketu njegovim razboljevanjem septembra 1924. Ipak u tom poslednjem predavačkom periodu svog života (1. januar – 28. septembar 1924.) Rudolf Steiner je održao čak 460 predavanja! Davao je ljudima i savetovao ih do svog poslednjeg dana u ovoj inkarnaciji.

1. januara 2024. će biti tačno sto godina od ovog tragičnog događaja. Gotovo je sigurno da Opšte antropozofsko društvo i Goetheanum, kao davno okoštale institucije, neće ništa javno objaviti i saopštiti u smislu detaljnijeg rasvetljavanja okolnosti i imenovanja organizatora koji se nalaze iza planiranog napada na Rudolfa Steinera i zaustavljanja njegove zemaljske misije. Ali to je njihovo »legitimno pravo« i »pravo« mnogih sličnih institucija. Jer kao što je mudri Jiddu Krishnamurti rekao: »Čim se istina institucionalizuje, Sotona (ili u antropozofskoj terminologiji »Ariman«) je odmah prisutan.« Možda se i ne može više očekivati od institucije-društva koje je 1935. godine isključilo iz svojih redova veliki broj istaknutih članova, kao i hiljade članova iz engleskog i holandskog Antropozofskog društva! Marie Steiner je 1948. god. doduše označila isključenja iz 1935. kao grešku, ali to ipak nije moglo da vrati iz groba bitne nosioce antropozofskog rada D.N. Dunlop (umro je maja 1935.[†]) ili Eugena Koliska (umro 1939.[†]) i druge prijatelje. Mnogi zato i smatraju da Antropozofsko društvo, pre

svega onakvo kakvo je zamislio Rudolf Steiner, odavno više i ne postoji. Ali formalno ono ipak postoji i njegovi službenici će nastaviti kao po nekoj slepoj inerciji da ponavljam staru mantru kako je Božićno zasedanje uspelo i kako se dalje nastavlja sa aktivnostima u duhu ‹prave Antropozofije›. Znamo da to sigurno nije tačno; nažalost Božićno zasedanje nije uspelo i antropozofi tog momentuma nisu preuzeli i pokrenuli ono što im je tada bilo dato. Postoji u tom kontekstu jedna izjava R. Steinera koju navodi sveštenik Rudolf Meyer: «Ako Božićno zasedanje ne bude preuzeto (primljeno) do jeseni [1924], doći će do strahovitih napada arimanskih moći.» Dobro znamo šta se dešavalo posle 28. septembra 1924. godine... do 30. marta 1925.[†]

Takođe je zagonetna izjava R. Steinera i svakako tera na razmišljanje ona koju je ovako formulisao: «Ako posle 100 godina dođem na Goetheanum i ta vrata za mene budu zaključana, uopšte se neću iznenaditi.» Je li mogao da zna da će Antropozofsko društvo tada biti u nekoj vrsti ‹okultnog ropstva› i da bi zbog toga vrata Goetheanuma za njega bila zaključana?

S druge strane duboko verujemo u inicijative istinski slobodnih antropozofskih individualnosti, kroz koje mogu da dođu u svet najsnažniji ozdravljajući impulsi: što između ostalog znači da moraju biti rasterani aveti prošlosti i uistinu rasvetljene mnoge mračne okolnosti, koje su dovele do tragičnog završetka zemaljske inkarnacije Rudolfa Steinera. Pošteni antropozofi traže nove puteve za izvođenje budućih praktičnih dela na izgradnji hrama čovečanstva u duhu Hristovog impulsa. Da bi se taj cilj ostvario potrebni su: hrabrost, istinoljubivost, vredno istraživanje, znanje, otvorenost, povezivanje i inicijativa u zajedništvu sa mnogim ljudima dobre volje, koji takođe žele da uče i nauče da misle srcem, i da iz mraka neznanja uđu u blagoslovenu svetlost saznanja. I naravno, ZAHVALNOST: da budemo neizmerno zahvalni što nam je dato da učestvujemo u zajedničkom životu sa svim bićima na predivnoj planeti Zemlji.

«Ljudi još ne veruju u ovo, ali će jednog dana poverovati. Ono što sada može da deluje samo kao Hristova snaga u ljudskom srcu, jednog dana će efektivno prodreti u ceo kosmos.» *Rudolf Steiner* (GA 161)

Irene Brown Harriet (1881-1934)

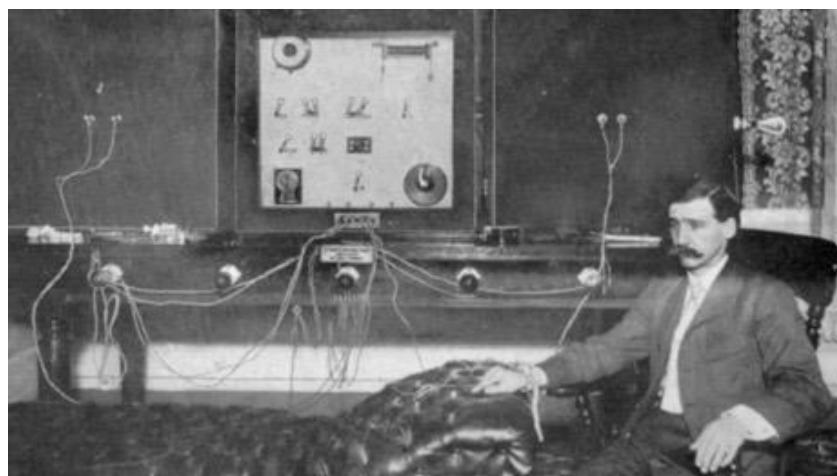

Reuben Swinburne Clymer (1878-1966)

[Ovde eksplisitno može još jednom da se navede, uz priložene fotografije, ko je izvršilac, a ko naredbodavac i organizator zločina–pokušaja trovanja Rudolfa Steinera od 1. januara 1924. Dakle, Irene Brown Harriet je izvršilac (uz *nesvesnu* pomoć sunarodnice Arvie Mackaye i nekoliko jataku u Dornachu. Arvia Mackaye, tada je imala 22 godine, nije znala da je Irene Brown zajedno sa R. S. Clymerom planirala trovanje Rudolfa Steinera); Irene Brown potiče iz veoma imućne Spalding porodice, tako da novac ne može biti osnovni motiv-pokretač njenog nedela, a Reuben Swinburne Clymer je naredbodavac i organizator. Kao što se iz gornjeg pregleda vidi, glavni motiv njihovog plana nije bio da ubiju Rudolfa Steinera, već da ga zaustave u daljem javnom objavljuvanju duhovno-naučnih istina. I kako je *Ehrenfried Pfeiffer* to konkretnije rekao, iza R.S. Clymera stoji grupa okultista koji nisu želeli da se otvoreno govori o ljudskom srca, koje će vremenom formirati «petu srčanu komoru.» prim.prev.]

«U našem vremenu se dešavaju određene promene u srcu, čime će se postepeno razvijati peta komora. U ovoj petoj komori čovek će imati novi organ koji će mu omogućiti da kontroliše životne snage drugačije nego što je to trenutno moguće ... Sve što se dešava u moralnom životu i sve što se dešava u fizičkom svetu, naći će se u njihovom stvarnom spaju kada naučimo da razumemo sve konfiguracije ljudskog srca.» *Rudolf Steiner*

«Zračenje iz ovog eterskog srca je zapravo razvijanje u duhovni čulni organ. Taj novi čulni organ se razvija u ovom eterskom srcu, i ovo je jedini organ kojim čovek može da oseti i prepozna eterskog Hrista.» *Ehrenfried Pfeiffer*

Reuben Swinburne Clymer, poznavalac *mehaničkog okultizma*

Kao mehanički okultizam ili takođe kao materijalni okultizam Rudolf Steiner označava sposobnost, koja će se veoma brzo probuditi u zapadnom čovečanstvu, i koja će pokretati mašine jedino kroz duhovne odnosno duševne snage. To će pak biti moguće samo ako ljudi prođu kroz odgovarajući moralni razvoj. (GA 186)

Spisak korišćenih izvora

Thomas Meyer, *Wegmarken*, Perseus Verlag Basel, 1. Aufl. 2012.
Ilona Schubert Bögel, *Selbserlebtes im Zusammensein mit Rudolf Steiner und Marie Steiner*, Basel, 1985.
Lidia Gentilli Baratto: *Eine Erinnerung an Marie Steiner*, Selbstverlag 1947.
Henry Barnes, *Into the Heart's Land*, SteinerBooks, 2005.
Mackaye Ege Arvia, <https://biographien.kulturimpuls.org/personen.php>
Brown Irene Harriet, <https://biographien.kulturimpuls.org/personen.php>
Henry Babad Monges, <https://biographien.kulturimpuls.org/personen.php>
Linder Christoph Ulrich, <https://biographien.kulturimpuls.org/personen.php>
Reuben Swinburne Clymer, <https://www.hermetics.net/media-library/masonic/the-mysticism-of-masonry/>
Marie Steiner, Vorwort in *Die Weihnachtstagung zur Begründung der A.A. Gesellschaft*, (GA 260), 1944.
Ludwig Polzer-Hoditz, *In memoriam Frau Dr. Ita Wegman*, 1943.
Guenther Wachsmuth, *Rudolf Steiners Erdenleben*, 1951.
Anna Samweber *Erinnerungen an Rudolf Steiner und Marie Steiner-von Sivers*, Verlag am Goetheanum 2009.
Ehrenfried Pfeiffer, *Ein Leben für den Geist*, Perseus Verlag Basel, 3. Aufl. 2003.
Ehrenfried Pfeiffer, *Heart Lecture I*, Spring Valley, NY, December 17, 1950. <https://vimeo.com/492871033>
Heart's etheric fifth chamber by Bradford Riley <https://rileybrad.wordpress.com/2009/12/09/heart/>
Dan Mc Kanan *Eco-Alchemy: Anthroposophy and the History and Future of Environmentalism*, California Press; 2017.
An Interview with Dan Mc Kanan <https://bulletin.hds.harvard.edu/a-vision-for-the-future-of-environmentalism/>

Dodatak

«Smrtonosni trag arsena kroz vekove»: <https://www.youtube.com/watch?v=nI1wNoXZIk&t=15s>

Preveo i priredio *Siniša Nikolić*
decembar 2023.